

«Бекітемін»
Мектеп директоры
Е.Ақшалов
« » 2024ж

«Келісемін»
Директордың тәрбие ісі
жөніндегі орынбасары
Н.Жукашов
« » 2024ж

***Ә.Құдабаев атындағы №197 орта мектебінің
2024-2025 оқу жылында дене шынықтыру
пәнінің мұғалімі Тусмағанбетова Нурипаның
«Шахмат» үйірмесінің жоспары***

	Оппозиция		мин.	мин.			
63	Қарапайым пешка эндшпильдері. Пешканы қалай ферзге айналдыруға болады?	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	13.02	Пешканы ферзге айналдыруға арналған дидактикалық тапсырмалар
64	Дебют ойнау ережелері. Жылдам ілгерілету қағидасы	1	15 мин.	30 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	14.02	Фигураларды жылдам ілгерілетуге арналған дидактикалық тапсырмалар. Қысқа партияларды талдау
65	Дебют ойнау ережелері. Орталық үшін күресу ережелері	1	15 мин.	30 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	18.02	Орталықты жылдам басып алуға арналған дидактикалық тапсырмалар. Қысқа партияларды талдау
66	Дебют ойнау ережелері. Корольдің қауіпсіздігі қағидасы	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	20.02	Корольдің қауіпсіз орналасуын табуға арналған дидактикалық тапсырмалар. Қысқа партияларды талдау
67	Ойын дәрісі	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	21.02	Турнир өткізу
68	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Бақылау дәріс	25.02	Блиц-сұрақтар, викторина
69	Қайталау. Шахматтық нотация. Маттың түрлері.	1	30 мин.	15 мин.	Өңгіме-сұхбат	27.02	Сұрақтарға жауаптар. 2 жүрістегі матка арналған дидактикалық тапсырмалар.
70	Қайталау. Қос соққы, байлам, ашық шабуылдау, ашық шах, қос шах.	1	30 мин.	15 мин.	Өңгіме-сұхбат	28.02	Сұрақтарға жауаптар. 2 жүрістегі матка және материалды ұтып алуға арналған дидактикалық тапсырмалар.
71	Шахмат партиясының сатылары.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	4.03	Шахмат партиясының сатыларын анықтауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
72	Дебют негіздері. Дебют ойынының ережелері.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	6.03	Дебюттегі мат, дебютте жасаған кателерді анықтауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
73	Дебют негіздері. Ойын басындағы кателер: ферзь және ладьяны ойынға ерте қосу.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	7.03	Ферзь және ладьяны ойынға негізсіз ерте қосуды қолдануға арналған дидактикалық тапсырмалар.
74	Дебют негіздері. Ойын басындағы кателер: пешкамен немесе бір фигурамен максатсыз жүрістер.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	11.03	Бір фигурамен қайта-қайта жүрістердің немесе шеткі пешкаларды ілгерілетудің тиімділігін анықтауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
75	Дебют негіздері. Ойын басындағы кателер: корольді қауіпті жағдайда қалдыру.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	13.03	Қорғансыз корольді шабуылдау дидактикалық тапсырмалар.
76	Ойын дәрісі	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	14.03	Ойындық тәжірибе және партияны жазып алу. Оқушылардың кателерін талдау.
77	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	18.03	Дебютте жіберілген кателерді пайдаланудың шешімдерін табу байқауы
78	Миттельшпильді ойнаудың негізгі қағидалары.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	20.03	Миттельшпильді ойнаудың негізгі қағидаларына арналған дидактикалық тапсырмалар.
79	Басымдылық түрлері: материалдық және позициялық. Айырбастау арқылы позицияны жеңілдету және ұтымды эндшпильге өту.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	10.04	Қарсылас корольге шабуыл жасауды ұйымдастыру арқылы материалдық басымдылықты жүзеге асыруға арналған дидактикалық тапсырмалар

«Шахмат» бағдарламасының дәрістер жоспары

№	Тақырыпның атауы	Сағаттар саны			Жүргізу түрі	Күні	Білім беретін өнім
		Барлығы	Дәрістер	Тәжірибе			
1	Шахматпен танысу	1	30 мин.	15 мин.	Әңгіме-сұхбат	03.09	Сұрақтарға жауаптар
2	Шахмат фигураларымен танысу	1	30 мин.	15 мин.	Әңгіме-сұхбат	05.09	Фигуралардың сыртқы белгілері бойынша дамытушы сипаттағы сұрақтар
3	Шахмат тақтасымен фигуралар	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	06.09	Дамытушы сипаттағы сұрақтар.
4	Көлденең және тігінен ойылу.Ладыя	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	10.09	Дидактикалық ойындар
5	Ладыя. Алу	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және дәріс	12.09	Дидактикалық ойындар
6	Қиғашынан. Піл	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	13.09	Пілді алатын дидактикалық ойындар
7	Піл. Алу	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	14.09	Пілді алатын дидактикалық ойындар
8	Ферзь. Ферзьдің жүрісі	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	17.09	Ферзь жүретін дидактикалық ойындар
9	Ферзь. Алу	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	20.09	Ферзьді алатын дидактикалық ойындар
10	Пешка	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	24.09	Пешканың жүрісімен байланысты тапсырмаларды шешу
11	Ат. Аттың жүрісі	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	26.09	Ат жүретін бірқадамдық, дидактикалық ойындар
12	Ат. Алу	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	27.09	Атпен дидактикалық ойындар
13	Король	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	1.10	Корольдің жүрісімен байланысты дидактикалық ойындар
14	Такта жолдарымен фигуралардың белгіленуі	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	3.10	«Мекен-жайды ата», «Мергендер» дидактикалық тапсырмалары
15	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Бақылау дәрісі	4.10	Конкурс. Викторина
16	Шабуылдау	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	8.10	Шабуылдау мен дидактикалық ойындар
17	Тастардың құндылығы	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	10.10	Дидактикалық ойындар. Салыстырмалы ұқсастық
18	Негізгі шахмат ережелері. Шабуылдау және фигураны қорғау	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	11.10	Дамытушы жаттығулар
19	Фигураларды шабуылдау және оларды қорғау. Қорғанудың сан алуан түрлері	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	15.10	Дидактикалық ойындар
20	Қорғалған және қорғалмаған фигуралар	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	17.10	Дидактикалық ойындар (қорғалмаған фигураны алу)
21	Екі рет соққы беру	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	18.10	Екі рет соққы беретін дидактикалық ойындар
22	Корольдің ерекше рәлі. Шах	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	22.10	Шах немесе шах емес дидактикалық ойыны. Шахты жариялаған фигураны іздестіретін дидактикалық ойын

23	Шахтан қорғану	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	29.10	Шахтан қорғанудың үш тәсілін көрсететін дидактикалық ойын
24	Мат	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	25.10	Дидактикалық тапсырмалар – мат немесе шах. Дидактикалық тапсырма –матты жариялаған қай фигура
25	Бір жүрістегі мат	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	5.11.	Дидактикалық тапсырмалар – көрсетілген фигурамен корольге маттыжарияла (ладья,піл, ферзь,пешка, ат)
26	Фигуралардың өзара әрекеттесуі	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	7.11.	Бояумен байланысты дидактикалық тапсырмалар
27	Сызықты мат	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	8.11.	Тапсырмаларды шешу
28	Тең түсу. Тең түсудің түрлері	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	12.11	Дидактикалық тапсырмалар (пат немесе пат емес)
29	Корольдің ерекше жүрісі.Рокировка	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	14.11	Рокировка жасалатын дидактикалық тапсырмалар
30	Корольдің ерекше жүрісінқайталау. Пешканың ерекше жүрісі. Өткелде алу	1	15 мин.	30 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	15.11.	Өтетін жерден алуға байланысты дидактикалық тапсырмалар
31	Шахмат әдебі. Ойын кезіндегіжүріс-тұрыс ережелері	1	15 мин.	30 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	19.11	Конкурс. Викторина
32	Шахмат партиясы	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	21.11	Сұрақтарғажауаптар
33	Дебюттік кателер	1	30 мин.	15 мин.	Теоретикалық және практикалық дәріс	22.11.	Партияны жазу
34	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Бақылау дәрісі	26.11.	Блиц-сұрақтар
35	Қайталау. Шахмат тактасы мен фигуралар. Ойын мақсаты	1	30 мин.	15 мин.	Әңгіме-сұхбат	28.11.	Сұрақтарға жауап беру. Өткенді қайталауүшін берілетін дидактикалық тапсырмалар
36	Қайталау. Рокировка. Өткелдеалу. Дебют	1	30 мин.	15 мин.	Әңгіме-сұхбат	29.11.	Сұрақтарға жауап беру. Өткенді қайталауүшін берілетін дидактикалықтапсырмалар
37	Жалғыз корольге мат қою. Екі ладьямен сызықтымат қою	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелікдәріс	3.12	Сызықты мат қоюғаарналған дидактикалық тапсырмалар
38	Жалғыз корольге мат қою. Ферзь және ладьямен мат қою	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	5.12	Ферзь және ладьяменмат қоюға арналған дидактикалық тапсырмалар
39	Жалғыз корольге мат қою. Ферзь және корольмен мат қою	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	6.12	Ферзьбен мат қоюғаарналған дидактикалық тапсырмалар
40	Жалғыз корольге мат қою. Ладья және корольмен мат қою	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	10.12	Ладьямен мат қоюғаарналған дидактикалық тапсырмалар.
41	Жалғыз корольге мат қою. Піл жәнеатпен, қос пілмен мат қою	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	12.12	Піл және атпен, коспілмен мат қоюға арналған дидактикалық тапсырмалар
42	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	13.12	Жалғыз корольге мат қою мысалдарының шешімдер байқауы.

43	Фигуралардың өзара әрекеттесуі. Ладья + Ладья, Ферзь + Ладья батареялары	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	17.11 19.	Дидактикалық тапсырмалар. Ауыр фигуралардың өзара әрекеттесуін пайдалану арқылы мат кою мысалдарын шешу
44	Ферзь және жеңіл фигура немесе пешканың өзара әрекеттесуі. Ферзь + Піл, Ферзь + Ат, Ферзь + пешка батареялары	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	20.12	Ферзь және жеңіл фигураның өзара әрекеттесуін пайдалану арқылы маткою мысалдарын шешу
45	Ладья мен жеңіл фигураның өзара әрекеттесуі. Ладья + Ат, Ладья + Піл батареялары	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	24.12	Дидактикалық тапсырмалар. Ладья мен жеңіл фигуралардың өзара әрекеттесу мысалдарын шешу
46	Жеңіл фигуралардың өзара әрекеттесуі: Піл + Піл, Ат + Піл, Ат + Ат	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	26.12	Калық тапсырмалар. Жеңіл фигуралардың өзара әрекеттесуін пайдаланумен мат кою мысалдарын шешу
47	Ойын дәрісі	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	27.12	Турнир өткізу
48	Ойын дәрісі	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	9.01	Турнир өткізу
49	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Бақылау дәріс	10.01	Мысалдарды шешу байқауы
50	Материалды ұтыпалу. Пешка, піл, ладья және корольмен қос соккы	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	14.01	Пешка, піл, ладьямен қос соккыға арналған дидактикалық тапсырмалар
51	Материалды ұтып алу. Ферзьбен қоссоккы соғу	1	15 мин.	30 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	16.01	Ферзьбен қос соккысоғуға арналған дидактикалық тапсырмалар
52	Материалды ұтыпалу. Аспен қос соккы соғу	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	17.01	Аспен қос соккысоғуға арналған дидактикалық тапсырмалар
53	Материалды ұтып алу. Өтпелі соккы(рентген).	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	24.01	Өтпелі соккы соғуға арналған дидактикалық тапсырмалар
54	Материалды ұтыпал. Байлам.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	23.01	Корольмен байлам жасауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
55	Материалды ұтыпалу. Байлам (жалғасы)	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	24.01	Корольсіз байлам жасауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
56	Материалды ұтыпалу. Ашық шах	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	28.01	Ашық шах жариялауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
57	Материалды ұтып алу. Ашық шабуыл	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	30.01	Ашық шабуыл жасауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
58	Материалды ұтыпалу. Қос шах	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	31.01	Қос шах жариялауға арналған дидактикалық тапсырмалар
59	Ойын дәрісі	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	04.02	Турнир өткізу
60	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	6.02	«Тактикалық тәсілдерінің бірін пайдаланып, материалдық басымдыққа қол жеткіз» тапсырмаларын орындау байқауы
61	Қарапайым пешка эндшпильдері. Король және пешка корольге қарсы. «Шаршы» ережесі	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	7.02	Пешка квадратын анықтауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
62	Қарапайым пешка эндшпильдері.	1	30	15	Теориялық және тәжірибелік дәріс	11.02	Оппозиция жасауға арналған дидактикалық тапсырмалар

	корольге шабуыл жасау.		мин.	мин.	тәжірибелік дәріс	15.05	партияларды талдау. Орталықта бәгеліп қалған корольге шабуыл жасау тақырыбындағы дидактикалық тапсырмалар
98	Біржақты рокировка жағдайында корольге шабуыл жасау.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	16.05	Типтік позициялар мен қысқа партияларды талдау. Біржақты рокировка жағдайында корольге шабуыл жасауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
99	Жан-жақты рокировка жағдайында корольге шабуыл жасау.	1	30 мин.	15 мин.	Теориялық және тәжірибелік дәріс	20.05	Типтік позициялар мен қысқа партияларды талдау. Жан-жақты рокировка жағдайында корольге шабуыл жасауға арналған дидактикалық тапсырмалар.
100	Ойын дәрісі	1	15 мин.	30 мин.	Тәжірибелік дәріс	22.05	Ойындық тәжірибе және партияны жазып алу. Оқушылардың кәселерін талдау.
101	Қорытынды бақылау жұмысы	1	15 мин.	30 мин.	Бақылау дәріс	23.05	Бүкіл курс бағдарламасы бойынша тест тапсырмаларын орындау.
102	Қорытынды дәріс	1	15 мин.	30 мин.	Бақылау дәріс		Блиц-сұрақтар, викторина.